

Linnaplaneerimine

TARTU ÜLIKOOL
teaduskool

e-kursus Moodle e-õppe keskkonnas

See kursus on Sulle, kui ...

- õpid põhikooli lõpuklassis või gümnaasiumiastmes,
- tunned huvi selle vastu, kuidas linnu ja asulaid Eestis ja maailmas planeeritakse,
- soovid loovalt kaasa mõelda, kuidas Sulle lähima keskuse väliruumi inimesesõbralikuks, uuenduslikuks ja inspireerivaks kujundada,
- soovid valmistuda geograafiaolümpiaadiks,
- kaalud gümnaasiumiastme uurimistöö tegemist linnakeskkonna planeerimise teemal.

Õpiväljundid

Kursuse läbinud õpilane ...

- tunneb peamisi kaasaegse linnaplaneerimise mõisteid: avalik ruum, tark linn, mitmekesisus, õiglus linnaruumis, segregatsioon, mobiilsus, inimhõõtmelisus;
- oskab linnaplaneerimist Eesti linnades asetada globaalsesse konteksti, näiteks seostada kodulähedase keskuse planeerimisprobleeme rahvastiku ja majanduse arengu, transpordikorralduse, energiatõhususe, keskkonnakoormuse teemadega;
- on saanud probleemi lahendusele suunatud interdistsiplinaarse projekti läbiviimise kogemuse – probleemi sõnastamisest loovate lahenduste väljatöötamiseni;
- oskab näha linnaruumi läbi erinevate kasutajagruppide silmade ning töötada välja sotsiaalset õiglust soosivaid ning eraldatust vältivaid planeerimislahendusi;
- oskab ja julgeb kaasa mõelda uudsete tehnoloogiliste tulevikulahenduste rakendamisele linnakeskkonna kujundamisel;
- mõistab, millised globaalselt olulised keskkonnanahoiu eesmärgid on saavutatavad lihtsate lahendustega kodu ja kooli lähedases ruumis;
- on tundma õppinud internetis kättesaadavaid tehnilisi vahendeid geograafilise info otsimiseks ja analüüsimiseks;
- on saanud planeerimisalase info visuaalse esitamise kogemuse, samuti täiendanud IT ja multimeedia alaseid oskusi (lihtsamate temakaartide tegemine, planeerimisprobleemi kirjeldavate ja lahendusi visualiseerivate videote ja fotode tegemine, reaalse ruumi probleemide ja tulekuvisionide kujutamine kaardil).

Kursuse maht	3 EAP, 78 tundi
Sihtrühm	9.-12. klassi õpilased
Vastutav õppejõud	Karin Torpan, Tartu Ülikooli Geograafia osakonna doktorant, Karin.Torpan@ut.ee
Osavõtutasu õpilastele	24 eurot
Õpetamise aeg	12. oktoober 2020 – 8. veebruar 2021
Õppetöö vorm	Õppetöö toimub Moodle e-õppe keskkonnas.

	Praktilised tööd eeldavad iseseisvat juhendatud välitööd õpilase elukoha või kooli lähedases keskses.
Hindamise vorm ja lõpetamise tingimused	Eristav (A, B, C, D, E, mitteilmunud). Kursuse edukaks lõpetamiseks peab õpilane esitama iseseisvate kodutööde lühiaruanded (kuni 35% koondhindest) ja kursuse lõppraporti (linnaplaneerimise miniprojekti kirjelduse) (kuni 65% koondhindest), mis tõestavad, et ta on valitud planeerimisalal välitööd teinud ning pakkunud välja omapoolsed planeerimislahendused. Tunnistuse saamiseks peab õpilane saama vähemalt 51% koondpunktide maksimumist.
Sisu lühikirjeldus	Kursus on suunatud õpilastele, kes soovivad leida praktilisi rakendusi geograafia alastele kooliteadmistele ning seeläbi loovalt kaasa mõelda oma kodule või koolile lähedalasuva keskuse planeerimisele. Kursusel on kuus moodulit. Iga mooduli raames tuleb teha kodutöö. Kursuse jooksul külastab õpilane planeerimisala (oma kodule või koolile lähedal asuvas keskses) 2-3 korda ning viib selle käigus läbi umbes 2-3 tundi kestva planeerija välitöö.

Teemad	Hinnatavad tööd
1. Minu linn. Selles moodulis tutvustatakse kursuse jooksul läbitavaid alateemasid, peamisi mõisteid ja infoallikaid. Õpilane valib planeerimisala oma kodule või koolile lähedal asuvas maakonnakeskuses või muus asulas ning viib läbi probleemide esmasele kirjeldamisele suunatud linnaplaneerimisliku jalutuskäigu.	Kodutöö: planeerimiskäigu memo koostamine.
2. Avalik ruum. Mõistete „avalik ruum“, „poolavalik ruum“, „suletud ruum“, „tarastatud kogukonnad“, „inimmõõtmelise ruumis“, „12-kuu ja 24h-linn“ omandamine. Töö materjaliga avaliku ruumi tüüpiliste probleemide ja planeerimissuundumuste kohta.	Kodutöö: töö kursuse materjalidega ning analüütiline kodutöö selle põhjal. Soovi korral võib õpilane külastada planeerimisala.
3. Inimesed linnas. Siin moodulis analüüsitakse, millised erinevad inimeste ja linnaruumi kasutajate grupid eksisteerivad ning kellele linna planeeritakse. Arutletakse, milline linn on inspireeriv ja atraktiivne elamiseks ja töötamiseks ning milline linn on ebaõiglane ja teatud inimgrupe tõrjuv. Käsitletakse mõisteid: segregatsioon, ebavõrdsus linnas, igäühe õigus linnaruumile, linn ja kultuur.	Kodutöö: töö kursuse materjalidega ning analüütiline kodutöö selle põhjal. Soovi korral võib õpilane külastada planeerimisala.
4. Tark linn. Selles moodulis puudutakse teemasid nagu mobiilsus ja transport linnades, linnaplaneerimise seosed energiatõhususe ja keskkonna teemadega, innovatsioonid ja kaasaegsed tehnilised lahendused ning nende mõju erinevatele elanike gruppidele.	Kodutöö: töö kursuse materjalidega ning analüütiline kodutöö selle põhjal. Soovi korral võib õpilane külastada planeerimisala.
5. Globaalne linn. Selles moodulis avardatakse teadmisi maailma eri paigus asuvatest linnadest ja nende eriomastest probleemidest: kasvav ja kahanev linn, Euroopa linn, linnad	Kodutöö: töö kursuse materjalidega ning analüütiline kodutöö selle

arengumaades, erinevate linnade erinevad probleemid (keskkond, rahvastiku areng, transpordilahendused). Kujuneb arusaam, mis on linnaplaneerija roll maailma eri paikades.	põhjal. Soovi korral võib õpilane külastada planeerimisala.
6. Linnaplaneerimise miniprojekt. Kasutades eelnevate moodulite (avalik ruum, inimesed linnas, tark linn, globaalne linn) käigus omandatud teadmisi, koostatakse juhendajate abiga individuaalne miniprojekt, milles õpilane sõnastab planeerimisala probleemid ning töötab välja omapoolsed lahendused.	Kodutöö: Õpilane külastab planeerimisala uuesti ning viib läbi juhendatud välitöö. Seejärel koostab linnaplaneerimise miniprojekti aruande.
Täiendav võimalus: Kuni 5 soovijal on kursuse läbivijate kaasjuhendamisel võimalik oma linnaplaneerimise miniprojekt arendada gümnaasiumiastme uurimistööks.	